

»JORDIHOVEDET« vil være brugbar i arbejde, der opfylder nedenstående mål (citeret fra Fælles Mål på www.uvm.dk) for undervisningen på 5.-6. klassetrin (natur/teknik), 7.-8. klassetrin og 9. klassetrin (biologi, geografi og fysik/kemi):

Natur/teknik

- anvende hovedtræk af Jordens og livets udvikling til belysning af naturens mangfoldighed

(Slutmål: Den fjerne omverden)

- formulere relevante spørgsmål, opstille hypoteser og modeller som grundlag for både praktiske og teoretiske undersøgelser
- formidle resultater af egne og andres data på flere forskellige måder
- formidle fagligt stof, modeller og teorier med relevant fagsprog

(Slutmål: Arbejds måder og tankegange)*)

- kende til kategorier af dyr, herunder vilde dyr, husdyr, kæledyr, fortidsdyr og fantasidyr

(Trinmål, 2. klasse: Den fjerne omverden)

- kende hovedtræk af Jordens og livets udvikling.

(Trinmål, 4. klasse: Den fjerne omverden)

- kende til, at alt stof i verden består af et begrænset antal grundstoffer, og kende få grundstoffers navne, herunder kulstof, oxygen, hydrogen og jern
- kende til vigtige stoffers og materialers anvendelse, genbrug og kredsløb

(Trinmål, 6. klasse: Den nære omverden)

- beskrive og give eksempler på forhold, der har betydning for dyr og planter tilpasning til forskellige livsbetingelser, herunder vand, lys, næring, nærings-salte og temperatur
- sammenligne oplysninger fra tematiske kort og den virkelighed, de repræsenterer
- sammenligne geografiske forhold og globale mønstre, der er karakteristiske for udvalgte regioner og andre verdensdele
- redegøre for, hvorledes naturkatastrofer opstår og påvirker planter, dyr og menneskers levevilkår
- gøre rede for hovedtræk af solsystemets opbygning
- redegøre for hovedtræk af Jordens og livets udvikling
- beskrive forhold, der har betydning for livets udvikling, herunder variation, ændring af levesteder og naturlig udvælgelse
- kende til pladetektonik og fænomener, der har sammenhæng hermed.

(Trinmål, 6. klasse: Den fjerne omverden)

* Arbejds måder og tankegange er her kun medtaget fra slutmål, da arbejds måder og tankegange i trinmål ligger tæt op ad dem – se ellers under www.faellesmaal.uvm.dk.

Geografi

beskrive det indre og ydre geologiske kredsløb

beskrive, hvordan is, vand og vind kan forme landskaber
(Slutmål: Naturgrundlaget og dets udnyttelse)

læse, forstå og vurdere informationer i faglige tekster
anvende informationsteknologi i forbindelse med informationssøgning, undersøgelser, registrering, bearbejdning og fremlæggelse

anvende et hensigtsmæssigt geografisk fagsprog.
(Slutmål: Arbejds måder og tankegange)

beskrive fordeling af bjerge, dybgrave, vulkaner og jordskælv på Jorden

(Trinmål: Regionale og globale mønstre, 8. klassetrin)

give eksempler på årsager til og sammenhænge mellem pladetektonik, bjergkædedannelse, vulkanisme og jordskælv

kende processerne i et geologisk kredsløb: forvitring, erosion, transport, aflejring og bjergartsdannelse
give eksempler på is-, vands og vinds erosions-, transport- og aflejningsformer og deres betydning for landskabers udformning

kende til dannelsen af det danske istidslandskab og anvende enkle begreber til at beskrive landskabsformer, herunder hævet havbund, smeltevandsslette, moræne- og dødislandskaber

(Trinmål: Naturgrundlaget og dets udnyttelse, 8. klassetrin)

anvende kort og data som et væsentligt arbejdsredskab til at søge viden om og svar på

geografiske spørgsmål som klimaændringer, landskabsdannelse, plantevækst, levevilkår,

handel, bæredygtighed, infrastrukturer og fysisk planlægning

foretage enkle geografiske undersøgelser, herunder vejrobservationer, jordbundsbestemmelser, stenbestemmelse, trafiktælling, infrastruktur, bykvartering og bosætningsmønstre informationssøgning og statistiske undersøgelser, i lokalområdet og på ekskursioner

kende til de vigtigste signaturforklaringer og begreber til forståelse af fysiske og tematiske kort til brug ved formidling

anvende it-teknologi til informationssøgning, dataopsamling, kommunikation og formidling (fælles med biologi og fysik/kemi).

(Trinmål: Arbejds måder og tankegange, 8. klassetrin)

sætte fordelingen af bjerge, dybgrave, vulkaner og jordskælv i forhold til teorien om pladetektonik

(Trinmål: Regionale og globale mønstre, 9. klassetrin)

forklare både pludselige og langsigtede geologiske aktiviteter forskellige steder på jordkloden

kende til dannelsen af bjergarter samt have kendskab

til almindeligt forekommende bjergarter og mineraler i Danmark

anvende viden om klima og klimasvingninger til forklaringer af vejr og vejrændringer, fastlands- og kystklima

beskrive vigtige forhold, der har indflydelse på vejr og klima – herunder menneskelige aktiviteter, der kan

påvirke vejr og klima (fælles med fysik/kemi)

forklare landskabsdannelser i Danmark og andre steder i verden

gøre rede for hovedtræk af Jordens tilblivelse, de grundlæggende betingelser for liv og naturvidenskabelige forestillinger om Jordens og livets udvikling (fælles med biologi og fysik/kemi).

(Trinmål: Naturgrundlaget og dets udnyttelse, 9. klassetrin)

anvende viden om indsamling af måleresultater og registreringer i arbejdet med egne oplevelser, iagttagelser og undersøgelser i natur- og kulturlandskabet

vurdere og anvende informationer i faglige tekster
indsamle og bearbejde relevante geografiske oplysninger gennem elektroniske medier samt fremstille og

formidle grafiske afbildninger og præsentationer

kende og anvende relevante geografiske benævnelser i samtale og ved formidling af geografisk stof.

(Trinmål: Arbejds måder og tankegange, 9. klassetrin)

